

det foreliggende Lovforslag, saa vidt det er muligt under de nuværende Forhold, har holdt sig strengt inden for de fri Grundsatninger, hvorpaa Loven af 1857 og vore senere Næringslove have hvilet, og at de Anker, som jeg har hørt fra en eller anden Side om, at det var et i mange Retninger reaktionært Forslag, som her forelaa, ikke ere begrundede. Jeg anbefaler Lovforslaget til det høje Tings Velvilje og snarlige Behandling. Det forekommer mig, at den store Befolkning, hvis Interesser saa levende berøres af alle disse Ting, som omhandles i Lovforslaget, har et billigt Krav paa at høre Lovgivningsmagts Mening om denne Sag, og jeg har ogsaa det Haab, at naar en Udtalelse fremkommer fra dette Ting, den da vil være af den Beskaffenhed, at den vil blive modtagen og fremmet i det andet Ting paa en i alt Fald ogsaa i Formen mere velvillig Maade, end hidtil har været Tilfældet.

Berthelsen: Naar jeg har tilladt mig at bede om Ordet i denne Sag, er det hverken som Særrepræsentant for Handel eller Haandværk men paa Grund af mit Kendskab til Forholdene i de større Provinsbyer. Det foreliggende Forslag er oprindeligt foranlediget ved Andragender fra den danske Købstadforening og fra Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk. Jeg tror ikke, at man kan betragte Købstadforeningen som et Udtryk for, hvad der rører sig i Købstæderne, og om Fællesrepræsentationen skal jeg ikke udtale mig nærmere, men kun anmode om Formandens Tilladelse til at oplæse nogle ganske korte Sætninger, som ere udtalte under 1ste Behandling i det andet Ting. Ved Lovforslagets 1ste Behandling i Folketinget, den 11te November 1893, blev det udtalt af den daværende Repræsentant for Odense (Christiansen), at det, man i 1857 raabte paa, var Frihed og atter Frihed, nu krævedes der Tvang i samme Forhold, som der før krævedes Frihed, og naar vi nu forlade Friheden og gaa tilbage til Tvangsforholdene o. s. v. Det var altsaa en Mand, der betragtede sig som Særrepræsentant for dansk Haandværk, der udtalte, at det, man vilde i 1857, var Frihed, og det, man nu vilde, da Lovforslaget i 1893 kom frem i Folketinget, var Tvang. Senere hen udtalte det samme Medlem, at der i det foreliggende Lovforslag blev givet Ministeren alt for stor Bemyndigelse, og at det efter hans Opfattelse vilde være en sikker Vej til Vilkaarlighed. I det foreliggende Lovforslag er der, saa

vidt jeg har kunnet se, vistnok i ikke mindre end 21 Paragraffer henvist til Ministerens Afgørelse, og det vil efter min Opfattelse være uheldigt, naar vi skulle gaa til en Forandring i Næringsloven, at der i saa mange Tilfælde skal henvises til Ministerens Afgørelse. Vi have vist alle i frisk Minde Telefonsagen, og det vilde sikkert ikke være heldigt, om man kom ind paa at henviser alt for meget til ministerielle Afgørelser. Den 29de Oktober 1895 udtalte Repræsentanten for Horsens paa ca. 40,000 Haandværkeres Vegne, at hans personlige Opfattelse af de tvungne Fagprøver var, at det ikke var rigtigt at indføre dem. Han var af den Formening, at man burde bibeholde de frivillige Fagprøver. I den foreløbige Betænkning, som i Folketinget blev afgiven om Sagen, og som ogsaa det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Koch) henviste til, siges der, at den største Forandring, Lovforslaget tilsigter, er de tvungne Fagprøver. Men hvis det skulde være det væsentligste af Lovens Indhold, er det efter min Opfattelse aldeles unødvendigt at lovgive paa det Omraade. Vi have siden 1857, hvad jo ogsaa tydelig nok fremgik af den ærede sidste Talers Udtalelser, gjort store Fremskridt, baade i den ene og den anden Retning, og skulde vi nu 40 til 50 Aar efter vedtage en Lov, der gav Bestemmelser som dem, der findes i det foreliggende Lovforslag, vilde det være i allerhøjeste Grad uheldigt, og efter min Mening og vistnok efter manges Mening være et absolut Tilbageskridt.

Lovforslaget har ogsaa efter min Opfattelse flere meget uheldige Bestemmelser, som vistnok ville skade et Forhold, som ingen af os ønsker skadet, nemlig Forholdet mellem By og Land, et Forhold, som jo maa siges i alt Fald i Provinserne og vistnok ogsaa for Hovedstadens Vedkommende at være blevet betydelig forbedret. Den store Tilvækst, som Byerne i de senere Aar have haft, er jo os alle bekendt, og det er jo sagt saa tit ogsaa her i dette høje Ting, at den er fremkommen ved Indvandring fra Landet. Det har og maa absolut have haft til Følge, at ogsaa Stemningen er bleven noget forandret. Det kan godt være, at den Stemning, som var til Stede i 1889, ikke absolut er den samme i 1898. Jeg vil tillade mig at betvivle det. Der kan absolut ikke bygges derpaa, uden at man, hvad det for øvrigt har glædet mig i høj Grad at høre, at ogsaa det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds henviste til, tillige hører Svendene, og at den Mening, der fra deres Side bliver gjort gæl-